

Ontwikkelingslijn: **Structuur**
Ontwikkelingsveld 1: **Voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag**
Eigenaar: **Peter Muter**

Doel

Het doel is om in de lessen een zodanige structuur aan te brengen zodat de instructie, het zelfstandig werken, extra uitlegmomenten, het leren omgaan met uitgestelde aandacht en het elkaar helpen, duidelijk en voorspelbaar geregeld is. Door middel van tijdbegrenzing bij de lessen, (time timer) het stellen van regels en visualisering van momenten en het gedrag van de leerkracht zijn de lessen voorspelbaar en herkenbaar voor onze leerlingen.

Algemeen

De voorspelbaarheid van leerkrachten is van wezenlijk belang voor het welbevinden van kinderen tijdens het leerproces.

Wanneer een kind van te voren niet weet hoe een leerkracht zal reageren op bepaalde situaties maakt dat het kind onrustig en onzeker. Wanneer je als leerkracht je gedrag voorspelbaar wilt maken voor kinderen zul je daarvoor afspraken moeten maken met de leerlingen. Dit kan op groepsniveau zijn maar ook op schoolniveau m.b.t. algemeen geldende regels.

In dit ontwikkelingsveld gaan we in op de voorspelbaarheid van het leerkrachtgedrag tijdens de lessen.

Duidelijkheid hierin zal rustgevend zijn voor leerkracht en leerlingen en zodoende resulteren in meer leertijd.

Succesindicatoren

Om voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag veilig te stellen achten wij als team de volgende succesindicatoren van belang:

- 1 lesmomenten zijn gestructureerd en in tijd begrensd.
Om hieraan tegemoet te komen worden in de groepen lesmomenten nadrukkelijk gestructureerd door:
 - duidelijke communicatie, regels herhalen, startmoment duidelijk aangeven, verwachtingen uitspreken;
 - tijdsoriëntatie o.a. klok, doorlooptijd, dagritmekaarten, bordgebruik;
 - duidelijke indeling van de lessen;
 - onderscheid maken tussen hulp- en instructiecontacten;
 - plenaire afsluiting van de lessen.

- 2 het is voor de kinderen duidelijk wanneer de leerkracht wel/niet aanspreekbaar is.
 - symbolen geven de momenten aan wanneer de leerkracht niet gestoord mag worden;
 - Groep 1/2 heeft een groot blok op tafel. Groep 3 t/m 5 gebruikt groene en rode bordjes. Groep 6 t/m 8 gebruikt rode bordjes.

- de kinderen kunnen aangeven d.m.v. het blokje wanneer zij hulp nodig hebben en wanneer zij op elkaar een beroep kunnen doen voor hulp. Het blokjesmodel wordt gebruikt vanaf groep 3 t/m groep 8.
- 3 Er zijn duidelijke instructiemomenten volgens directe instructiemodel
- aan het begin van de les een algemene instructie;
 - bij de instructietafel wanneer het kinderen betreft die nog extra instructie nodig hebben. Deze worden vooraf door de leerkracht bepaald of later tijdens de hulpronde;
 - tijdens de verwerking is er contact met de kinderen. Dit contact wordt bepaald door de leerkracht als deze de rondes loopt.

Toetsing succesindicatoren

De eigenaar van dit ontwikkelingsveld zal hier 1x per jaar aandacht vragen. Dit zal bespreekbaar gemaakt worden tijdens de teamvergadering/ werkvergadering. Indien nodig zal het document bijgesteld worden. Toetsing vindt plaats middels klassenbezoeken door IB-er, directie of collega.

Bijlagen

1. Inventarisatielijst werkwijzen rond voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag
2. Checklist Kijkwijzer voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag

Bijlage 1: Inventarisatie werkwijzen rond voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag.

groep	Lesmomenten nadrukkelijk openen/sluiten	Tijdens lesmomenten is de aandachtsverdeling gereguleerd	Hulp- en instructie contacten
1	Dagritmekaarten Afspraken worden herhaald Het werk wordt besproken en ieder weet wat hij moet doen. Nadering van het einde van de les wordt aangegeven d.m.v. de timetimer Plenaire evaluatie.	Het gebruik van de time timer voor uitgestelde aandacht. Vaste ronde door de klas Leerkracht gebruikt rode en groene blokken.	Na algemene instructie een hulpcontact per groepje. Instructie per groepje bij de instructietafel
2	Dagritmekaarten Afspraken worden herhaald. Het werk wordt besproken en ieder weet wat hij moet doen. Nadering van de eindtijd van de les wordt ook aangegeven d.m.v. de timetimer Plenaire evaluatie.	Vaste ronde door de klas. Leerlingen mogen elkaar helpen 'maatjes' Gebruik van de timer. Leerkracht gebruikt rode en groene blokken.	Na algemene instructie een hulpcontact per Groepje. Instructie per groepje aan de instructietafel.
3	Dagprogramma d.m.v. pictogrammen op het bord. Vanaf kern 11 pictogrammen vervangen door kaarten als in groep 4 t/m 8. Duur van de les wordt aangegeven d.m.v. de timetimer. Plenaire evaluatie.	Rood en groen bordje op het bord i.v.m. niet/wel beschikbaar zijn. Vaste ronde door de klas Blokje per leerling op de tafel.	Algemene instructie aan de groep. Hulpcontact tijdens de ronde.
4	Dagprogramma d.m.v. kaarten op het bord. Duur van de les wordt aangegeven d.m.v. de timetimer. Plenaire evaluatie.	Rood en groen bordje op het bord i.v.m. niet/wel beschikbaar zijn. Vaste ronde door de klas. Blokje per leerling op de tafel.	Algemene instructie aan de groep. Hulpcontact tijdens de ronde.
5	Dagprogramma d.m.v. kaarten op het bord. Duur van de les wordt aangegeven d.m.v. de timetimer. Plenaire evaluatie.	Rood en groen bordje op het bord i.v.m. niet/wel beschikbaar zijn. Vaste ronde door de klas. Blokje per leerling op de tafel.	Algemene instructie aan de groep. Hulpcontact tijdens de ronde.
6/7	Dagprogramma d.m.v. kaarten op het bord. Duur van de les wordt aangegeven d.m.v. de	Rood bordje op het bord i.v.m. wel/niet beschikbaar zijn. Vaste ronde door de klas.	Algemene instructie aan de groep. Hulpcontact tijdens

	timetimer. Plenaire evaluatie.	Blokje per leerling	de ronde.
7/8	Dagprogramma d.m.v. kaarten op het bord. Duur van de les wordt aangegeven d.m.v. de timetimer. Plenaire evaluatie.	Rood bordje op het bord i.v.m. wel/niet beschikbaar zijn. Vaste ronde door de klas	Algemene instructie aan de groep. Hulpcontact tijdens de ronde.

Bijlage 2 Checklist Kijkwijzer voorspelbaarheid in leerkrachtgedrag

Observatiepunten		Aantekeningen
Is er een dagritme (-rooster) voor de kinderen zichtbaar?	ja / nee	
Is er een duidelijk begin van de les?	ja / nee	
Bespreekt de leerkracht het verloop van de les?	ja / nee	
Wordt er een klok gebruikt voor bewustmaking doorlooptijd?	ja / nee	
Bespreekt de leerkracht zijn/haar verwachtingen naar de leerlingen?	ja / nee	
Loopt de leerkracht een startronde hulpronde afsluitronde?	ja / nee ja / nee ja / nee	
Worden er symbolen gebruikt die leerlingen leren om te gaan met uitgestelde aandacht?	ja / nee	
Houden de kinderen zich daaraan?	ja / nee	
Zijn er instructiecontacten?	ja / nee	
Wordt er gebruik gemaakt van een instructietafel?	ja / nee	
Sluit de leerkracht de les af met een plenaire terugblik?	ja / nee	